

การออกแบบการเรียนรู้การสอนจากกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
Instructional Design from Professional Learning Community Process
(PLC) to Develop Reading and Writing Thai Language Skills
for Elementary School Students

ยงยุทธ ขุนแสง^{1*}, ชุติมา ขุนแสง² และ มาริณีย์ สามะ³
¹คณะศึกษาศาสตร์ และ ^{2,3}โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย
*ผู้รับผิดชอบบทความ

Yongyut Khunsang^{1*},
Chutima Khunsang² and Marini Samae³
E-mail: khunsang24@gmail.com^{1*}
chutimakhunsang@gmail.com² and yayayi123@hotmail.com³
¹Faculty of Education and ^{2,3}Ramkhamhaeng University
Demonstration School (Elementary Level)
Ramkhamhaeng University, Thailand
*Corresponding author

Received: February 16, 2020 / Revised: July 2, 2020 / Accepted: July 2, 2020

บทคัดย่อ

การนำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) มาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เป็นการร่วมมือร่วมใจกันและร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้สอน นักวิชาการด้านการศึกษา และผู้บริหาร ที่อยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่เอื้ออาทรต่อกันเปิดโอกาสให้ผู้สอนเป็นผู้นำร่วมกันส่วนผู้บริหารเป็นเพียงผู้คอยดูแลคอยให้การสนับสนุน

คำสำคัญ: การออกแบบการเรียนรู้การสอน; ทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย; กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ให้ผู้สอนร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาวิชาชีพนำไปสู่การพัฒนาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน คือ (1) การรวมสมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ PLC (2) การวิเคราะห์ประเด็นปัญหา (3) การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย (4) การกำหนดแนวทางหรือนวัตกรรมการแก้ปัญหา และ (5) การออกแบบการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) และเทคนิคการสอนแบบ Picture Word Inductive Model มาปรับประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์สอดคล้องกับยุค Thailand 4.0 ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดเองได้ ทำเองได้ ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ได้และนำทักษะการอ่านและการเขียนไปใช้ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นและนำไปใช้ในชีวิตการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Abstracts

Application of PLC (Professional Learning Community) to improve reading and writing Thai language skills of primary school students. It is a collaboration and sharing of knowledge from teachers, educational academics and administrators based on caring relationships give each other the opportunity to teach the leaders together, while the administrators are the only caretakers who support the teachers to find ways to develop of teaching and professional development leads to the development of the design of teaching and learning activities, which are (1) community membership in the professional learning community PLC (2) problem analysis (3) target group analysis (4) defining guidelines or innovations for problem solving and (5) instructional design By using the brain-based learning theory (BBL) and Picture Word Inductive Model teaching techniques to apply to learners to develop reading and writing skills To enable learners to learn according to objectives in line with the Thailand 4.0 era, which will develop learners to think independently, do their own work, produce creatively, and apply reading and writing skills to higher levels of education. Up and apply to work life efficiently.

Keywords: Instructional Design; Reading and Writing Thai Language Skills;
Professional Learning Community Process

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญแรกเริ่มในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านความรู้ ด้านจิตใจ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบทุกด้านแล้วก็จะกลายเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะติดตัวผู้เรียนได้นำไปใช้เพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งการนำไปใช้ในชีวิตอนาคต ทั้งนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเป็นแผนแม่บทสำหรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษา การวางแผนการปฏิรูปการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับระบบการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นกลไกหลัก ในการพัฒนาและการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ คือ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2579) เป็นเครื่องมือที่จะนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ในอีก 20 ปีข้างหน้า เพื่อให้ประเทศก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกอันเนื่องมาจากการปฏิวัติเทคโนโลยีดิจิทัล และการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) รวมทั้งเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนและความต้องการกำลังคนที่มีทักษะ ในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560. หน้า ค-จ)

ทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่จำเป็นเทียบเท่ากับการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชาที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในการศึกษาที่สูงขึ้นและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จึงต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกอันเนื่องมาจากการปฏิวัติเทคโนโลยีดิจิทัล และการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคอุตสาหกรรม รู้จักการค้นคว้าสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องจากการศึกษาวิจัยจากตำราเอกสาร และจากการสืบค้นผ่านระบบสารสนเทศที่ทันสมัยนอกจากนั้นแล้วผู้สอนจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการสอนกับผู้สอนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องร่วมกัน เพื่อหาแนวทางและศึกษาวิธีการสอนที่ได้จากประสบการณ์ของผู้สอนแต่ละคน นำมาวิเคราะห์แล้วร่วมกันสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการสอนในปัจจุบันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) ดังนั้นความสำคัญในการออกแบบการเรียนการสอนควรมีการออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองควบคู่ไปกับการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้เนื้อหาวิชาและได้ฝึกทักษะจากการปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมที่ออกแบบไว้เป็นการสร้างทักษะที่สำคัญให้กับผู้เรียนสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

การออกแบบการเรียนการสอน

การออกแบบการเรียนการสอน เป็นวิธีระบบที่ผู้สอนนำไปใช้ในวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ที่มีการวิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ ฤทธิผลการเรียนการสอน สื่อกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการประเมินผล เพื่อให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

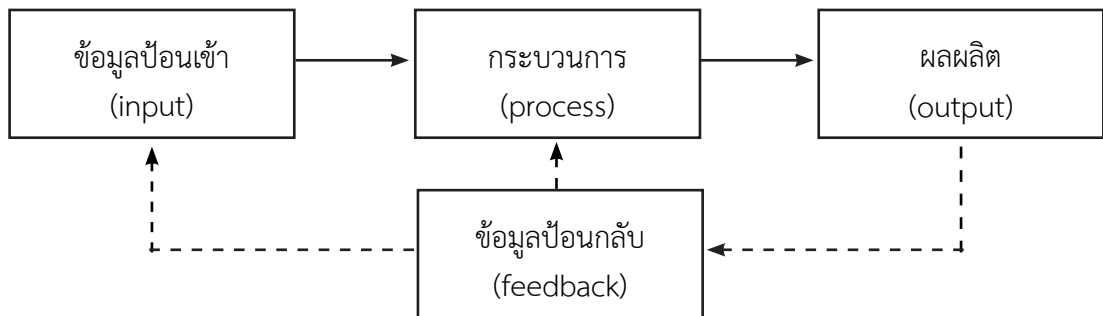
Glaser (1998) ได้ออกแบบการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนสำเร็จตามเป้าหมายนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาและกำหนดสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. จุดประสงค์ของการสอน วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอะไร มีความรู้ ความเข้าใจ และ/หรือมีทักษะอะไร
2. การประเมินสถานะของผู้เรียน เพื่อหาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นการกำหนดวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียน จะได้รับความรู้และฝึกทักษะปฏิบัติผ่านกิจกรรมอะไรบ้าง
4. การประเมินผลการเรียนการสอน วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเข้าสู่ กระบวนการเรียนตามกระบวนการที่ผู้สอนออกแบบผู้สอนจะต้องทำการประเมินผู้เรียนว่าเกิดการเรียนรู้ และ ทักษะการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด
5. ข้อมูลย้อนกลับไปยังแต่ละขั้นตอนที่ผ่านมา ตั้งแต่จุดประสงค์ของการสอน การประเมินสถานะ ของผู้เรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการ เรียนการสอน

สรุปได้ว่า การออกแบบการเรียนการสอน เป็นกระบวนการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และทักษะผ่านวิธีการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องกำหนด ว่าผู้เรียนเป็นใคร กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้และกำหนดวิธีการประเมิน ผลการจัดการเรียนการสอนก็จะสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ผู้สอนกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อก้าวถึง ระบบ (system) มีผู้ให้ความหมายในทำนองเดียวกัน หมายถึง ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่นำมาจัดให้มีความสัมพันธ์ร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมาย (Romiszowski, 1981, p. 5) การออกแบบการเรียน การสอนก็มีการนำเอาวิธีระบบ (systematic approach) หรือการจัดระบบมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน โดยวิธีระบบ (systematic approach) ประกอบด้วยระบบย่อย ดังนี้ (1) ข้อมูลที่ป้อน (input) (2) กระบวนการ (process) และ (3) ผลผลิต (Output) ซึ่งในแต่ละระบบย่อยจะมีองค์ประกอบ คือ ระบบ ผู้สอน ระบบผู้เรียน ระบบสื่อการเรียนการสอน ระบบการเลือกและใช้สื่อการสอนหรือแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งองค์ประกอบย่อยเหล่านี้จะทำหน้าที่ของตนอย่างมีอิสระ แต่ถ้าองค์ประกอบย่อยใดมีการเปลี่ยนแปลง หรือล้มเหลวก็จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบย่อยอื่นหรือกระทบกับระบบการสอนด้วย

ทั้งนี้ ระบบการสอนที่ตีนั้นหากพบปัญหาหรือได้ผลผลิตไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จะต้องมีส่วนตรวจสอบระบบ ซึ่งเรียกว่า การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เป็นขั้นตอน การวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการสอนที่ไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนด โดยสามารถดำเนินการวิเคราะห์จาก ข้อมูลที่ป้อน (input) และกระบวนการ (process) ว่าเกิดปัญหา ในขั้นตอนใด ที่ส่งผลต่อ ผลผลิต (output) แล้วหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งระบบการศึกษาดังกล่าวอาจจะเรียกได้ว่าเป็นระบบการ สอนพื้นฐาน ที่มีองค์ประกอบย่อยตามภาพ ดังนี้

ภาพ 1 ระบบการสอนพื้นฐาน (ทีมา: ทิศนา แคมมณี, 2559)

จะเห็นได้ว่าการนำหลักการของวิธีระบบ (systematic approach) เข้ามาใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย ข้อมูลที่ป้อน (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output) ซึ่งจุดเด่นของวิธีระบบ (systematic approach) คือสามารถดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) หากพบว่าเกิดปัญหาในขั้นตอนใดที่ส่งผลต่อผลผลิต (output) แล้วหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพแล้วนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งทางด้านความรู้ และด้านทักษะที่สำคัญในการเป็นผู้เรียนที่สมบูรณ์

การพัฒนาการเรียนการสอนจึง มีแนวคิดเกี่ยวกับการคิดเป็นระบบ (systematic thinking) ซึ่งเป็นการกำหนดองค์ประกอบและการจัดองค์ประกอบของระบบให้มี ความสัมพันธ์กันอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนด ระบบในลักษณะนี้จะมี ลักษณะเป็นผังการดำเนินงานหรือการทำงาน อย่างเป็นลำดับขั้นตอน (ทิศนา แคมมณี, 2555, หน้า 200) สำหรับรูปแบบของการเรียนการสอน ที่มีการยอมรับนำมาใช้ในปัจจุบันมีอยู่หลายรูปแบบ ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการสอนที่จะนำมาใช้หรือนำมาพัฒนา การสอนของตนเองให้เหมาะสมซึ่งก่อนที่จะเลือกรูปแบบการสอนใดผู้สอนควรวิเคราะห์องค์ประกอบที่จำเป็น ดังนี้

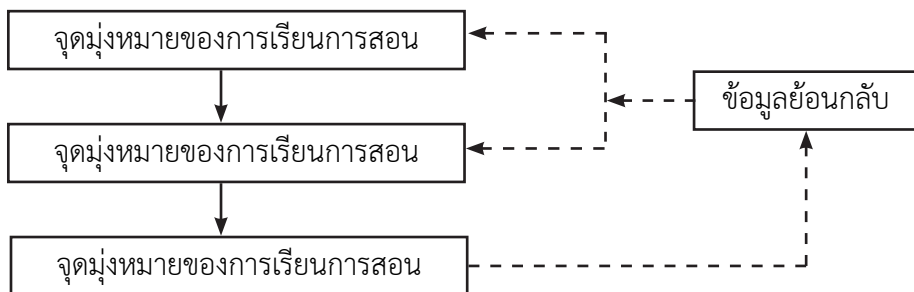
1. ผู้เรียน เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของผู้เรียนเช่น อายุ ประสบการณ์เดิม ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี
2. เนื้อหาการสอน เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตร เหมาะสมกับวัยผู้เรียน และเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนแต่ละครั้ง
3. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เพื่อทำการวิเคราะห์เลือกสื่อการสอนและการเลือกกิจกรรม ให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียน เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์ โทรทัศน์ หรือวัสดุอุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมรายบุคคลหรือกิจกรรมกลุ่ม ฯลฯ

4. ผู้สอน เพื่อวิเคราะห์ตัวผู้สอนเองว่ามีความเชี่ยวชาญด้านใดบ้าง เช่น มีความสามารถทางด้านกิจกรรมสนับสนุนการใช้โปรแกรมประยุกต์ (Applications) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ฯลฯ

เมื่อผู้สอนทำการวิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าวก่อนการออกแบบการสอนแล้ว ผู้สอนจะมีข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการเรียนการสอนมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนในแต่ละครั้ง เหมาะสมกับวิธีการสอนของผู้สอนเอง เหมาะสมกับเนื้อหา เหมาะสมกับผู้เรียน เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ฯลฯ ซึ่งทุกองค์ประกอบนี้จะส่งผลให้การสอนมีแนวโน้มที่จะเกิดประสิทธิภาพและผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ผู้สอนกำหนดไว้

ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงขอยกตัวอย่างระบบการสอนของไทเลอร์และระบบการสอนของเกลเซอร์ แล้วทำการวิเคราะห์รายละเอียดของแต่ละระบบ และอธิบายเปรียบเทียบความแตกต่างเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ที่สนใจเข้าใจรูปแบบการสอนและเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนดังนี้

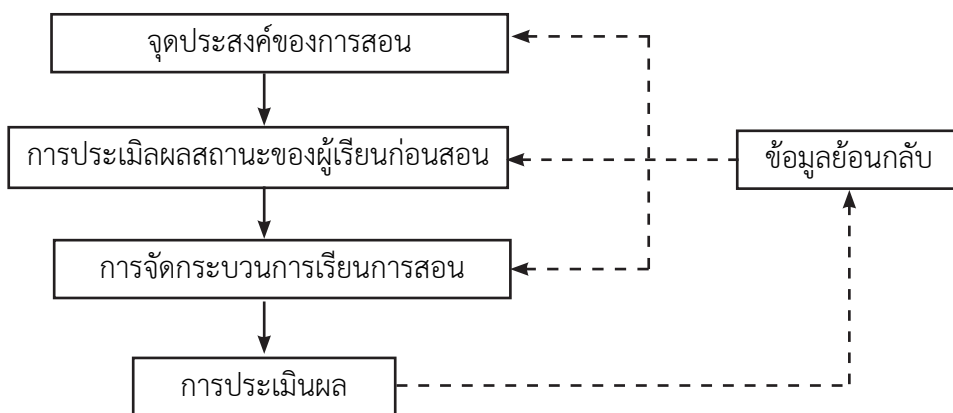
1. ระบบการสอนของไทเลอร์ (Robert, 1950)

ภาพ 2 ระบบการสอนของไทเลอร์

ระบบการสอนของไทเลอร์มีการออกแบบการสอนแบบพื้นฐาน โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ต่อด้วยการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดประเมินผลหลังการสอน และมีการวิเคราะห์ระบบข้อมูลย้อนกลับจากจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน หากการสอนมีปัญหา หากผู้สอนจะนำมาใช้ออกแบบการสอนก็จะมีลำดับขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก

2. ระบบการสอนของเกลเซอร์ (Glaser 1965)

ภาพ 3 ระบบการสอนของเกลเซอร์

ระบบการสอนของเกลเซอร์มีการออกแบบการสอนที่ยังอยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการสอน แต่มีส่วนที่เพิ่มเข้ามาจากรูปแบบพื้นฐานนั่นก็คือ มีการการประเมินผลสถานะของผู้เรียนก่อนสอน ซึ่งถือว่าเป็นการให้ความสำคัญต่อตัวผู้เรียน เพื่อที่ผู้สอนจะได้ทราบว่าผู้เรียนแต่ละคนหรือผู้เรียนส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะหรือพื้นฐานความรู้เป็นอย่างไร ผู้สอนก็จะสามารถกำหนดรูปแบบการสอนและกิจกรรมการสอนได้ง่ายขึ้น

จะเห็นว่าทั้งระบบการสอนของไทเลอร์และระบบการสอนของเกลเซอร์มีการออกแบบการสอนที่อยู่บนรูปแบบการสอนพื้นฐานที่เหมือนกันคือ

1. ข้อมูลป้อนเข้า (input) คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการสอน
2. กระบวนการ (process) คือ กิจกรรมการเรียนการสอน
3. ผลผลิต (output) คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
4. ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) การวิเคราะห์ข้อมูลป้อนเข้า และกระบวนการ หากผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่กำหนดหรือเกิดปัญหาในการดำเนินงาน

แต่ที่แตกต่างกันของทั้งสองระบบนั้นก็คือ ระบบการสอนของเกลดเซอร์มีการประเมิลผลสถานะของผู้เรียนก่อนสอนซึ่งระบบการสอนของไทเลอร์จะไม่มีขั้นตอนนี้ หากวิเคราะห์จะเห็นว่า การประเมิลผลสถานะของผู้เรียนก่อนสอนนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนเพื่อได้ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนที่จะเรียนแต่ละรายวิชา ก่อนเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หรือก่อนเรียนแต่ละแผนจัดการเรียนรู้หากผู้สอนมีข้อมูลดังกล่าวแล้วก็จะสามารถทำการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือร่วมกิจกรรมการสอนได้ง่ายขึ้นนั่นเอง

สรุปได้ว่า ระบบการสอนเป็นการพัฒนารูปแบบการสอนโดยนำ วิธีระบบ (Systematic approach) มาใช้ในการออกแบบ มีการออกแบบและทดลองใช้ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แล้วปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ระบบที่สมบูรณ์ มีการกำหนดขั้นตอนการสอนที่ชัดเจนดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. มีการประเมินผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน
3. มีการออกแบบวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้
4. มีการใช้แหล่งความรู้ที่หลากหลายให้สามารถตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน เช่น วัย เพศ ความสามารถทางด้านสติปัญญา ความสนใจ ความถนัด ประสบการณ์เดิม ตลอดจนพื้นฐานทางวัฒนธรรม
5. มีการวิเคราะห์สาเหตุหากการสอนที่ไม่เป็นไปตามที่ผู้สอนกำหนด หรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไม่เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนการสอน

ดังนั้น การออกแบบระบบการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการออกแบบการเรียนการสอนนั้นก็คือ ผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องลำดับแรกของการสอนที่จะคิดค้นรูปแบบการสอนใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการสอน พัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะของผู้เรียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลที่เป็นปัจจัยสำคัญในการนำมากำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวอาจจะได้มาจากประสบการณ์ในการสอน หากข้อมูลดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะนำมาออกแบบการเรียน การสอนได้ ผู้สอนสามารถทำการศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัย ตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งในปัจจุบันถือได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยมีอยู่มากมายทั้งที่เป็นข้อมูลในรูปแบบออฟไลน์และรูปแบบออนไลน์สามารถสืบค้น ได้ง่ายและรวดเร็ว นอกจากข้อมูลดังกล่าวแล้วนั้นยังมีข้อมูลที่สำคัญที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนคือ ข้อมูลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนจากประสบการณ์ตรงของผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในรายวิชาเดียวกัน การสอบถามนักวิชาการด้านการศึกษา การสอบถามนักเทคโนโลยีการศึกษา จะเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวที่ได้มานั้นมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าข้อมูลจากแหล่งอื่นหรืออาจจะเป็นข้อมูลที่สำคัญที่สุด ก็ว่าได้ เพราะเป็นข้อมูลที่เกิดจากทักษะและความชำนาญในการสอนในรายวิชานั้นโดยตรงจนเกิดประสบการณ์และทักษะแล้วนำมาถ่ายทอดให้กัน ซึ่งในปัจจุบันเรียกกระบวนการได้มาของข้อมูลดังกล่าวนี้ว่า กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) คือ การร่วมกันของผู้สอนในระดับเดียวกัน ผู้บริหาร และนักวิชาการทั้งด้านการศึกษา รวมทั้งนักเทคโนโลยีการศึกษาของโรงเรียนที่มาร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อหาแนวทางพัฒนาการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community (PLC) คือ การร่วมกันของ ครู ผู้บริหาร และนักวิชาการทั้งด้านการศึกษาของโรงเรียน ที่มาร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ Senge (1990) ได้กล่าวว่า PLC คือ การพัฒนา วิชาชีพให้เป็น “ครูเพื่อศิษย์” นอกจากนั้นแล้ว วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวว่า PLC เป็นการรวมตัวกันอย่างมีนัยยะแสดงถึงการเป็นผู้นำร่วมกันของครูหรือเปิดโอกาสให้ครูเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นแล้ว นัตยา หล้าทูนธีรกุล (2560, หน้า 6) ได้วิเคราะห์รูปแบบ (Model) ของ Hiatt-Michael, (2001) จะเห็นได้ว่า PLC ในองค์กรระดับโรงเรียน จะต้องเกิดจากความเป็นตัวตนในวิชาชีพของบุคลากรในโรงเรียนทุกคน ทั้งในด้านค่านิยมส่วนตัว ความต้องการจำเป็น บุคลิกลักษณะตลอดจนกิจกรรมในแบบฉบับของครูแต่ละคน ภายใต้โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียน หรือทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ความสำคัญของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC จึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการ ร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยความร่วมมือร่วมใจร่วมกันแลกเปลี่ยน เรียนรู้และข้อมูลจากการปฏิบัติของสมาชิกในกลุ่ม มานำเสนอผลการปฏิบัติงานเพื่อร่วมกำหนดแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และร่วมกันพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน (ยุพาภรณ์ ติรไพรวงศ์ และกรรทอง ออมสิน, 2561, หน้า 166)

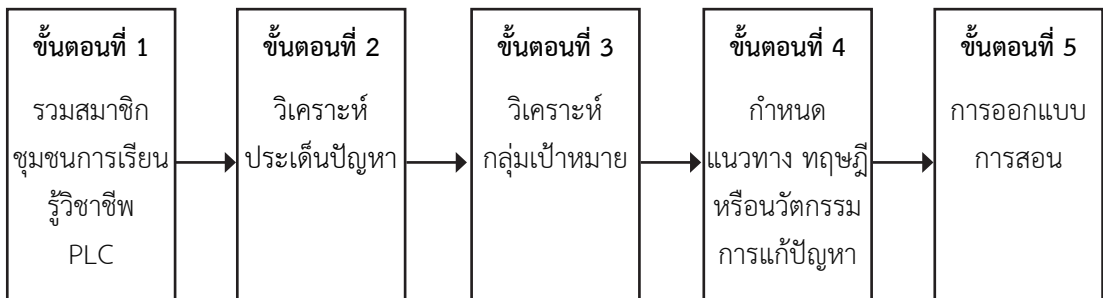
สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการรวมตัวร่วมมือร่วมใจกัน ร่วมกันทำและการร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งครูผู้สอน ผู้บริหาร และนักวิชาการด้านการศึกษาในโรงเรียน ที่อยู่บนพื้นฐานของความ สัมพันธ์ที่เอื้ออาทรต่อกัน มีวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครูเป็นผู้นำร่วมกัน ส่วนผู้บริหาร เป็นเพียงผู้คอยดูแลคอยให้การสนับสนุนเพื่อให้ได้แนวทางในการทำงานไปสู่จุดมุ่งหมาย ของการเรียนการสอน และเป็นการพัฒนาวิชาชีพของผู้สอนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงศักยภาพของตนเอง ที่มีคุณภาพและมีเป้าหมาย เพื่อความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการทำงานอย่างมีความสุขร่วมกันของสมาชิก ในโรงเรียนหรือที่เรียกว่า “ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ”

จะเห็นว่าการดำเนินการในรูปแบบ PLC นั้น เป็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งทางด้าน วิชาชีพครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งพอสรุปผลดีต่อผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

ผลดีต่อผู้สอน	ผลดีต่อผู้เรียน
1. ช่วยลดความรู้สึกละโดดเดี่ยวในการสอน	1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
2. เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่	2. ให้ความร่วมมือกับผู้สอนมากขึ้น
3. สร้างความร่วมมือร่วมใจในแก้ปัญหาการสอน	3. มีความตั้งใจและสนใจการเรียนรู้มากขึ้น
4. ได้ความรู้ รูปแบบ และวิธีการสอนใหม่ ๆ	4. มีความสุขและต้องการที่จะเข้าเรียน
5. เข้าใจผู้เรียนและเนื้อหาการสอนมากขึ้น	5. ได้รับความรู้ที่ทันสมัย
6. ได้ข้อมูลใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเกี่ยวกับวิชาชีพมากขึ้น	6. เปิดโอกาสให้เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

จะเห็นว่า แนวทางการดำเนินงานในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC นั้น โรงเรียนหรือผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างกลุ่มวิชาชีพเพื่อร่วมกันหาแนวทางการสอนแล้วนำไปแก้ปัญหาการเรียนการสอนหรือเป็นแนวทางการสอนสำหรับผู้สอนที่ต้องการวิธีการสอนแบบใหม่หรือผู้สอนที่ยังขาดประสบการณ์ในการสอนและขาดเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

ผู้เขียนบทความได้วิเคราะห์ข้อมูลและได้ออกแบบแนวทางการสร้างกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC โดยมี 5 ขั้นตอน เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน ดังนี้

ภาพ 4 แนวทางการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC เพื่อนำไปใช้ออกแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 1 การรวมสมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ PLC

- 1.1 ปรึกษาผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้นักเรียน
- 1.2 กำหนดกลุ่มสมาชิก

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประเด็นปัญหา

วิเคราะห์และกำหนดปัญหาคุณภาพผู้เรียนที่ต้องการแก้ไขเช่น อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

วิเคราะห์และกำหนดกลุ่มเป้าหมายหรือระดับชั้นเรียนที่มีปัญหา

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดแนวทางหรือนวัตกรรมการแก้ปัญหา

- 4.1 ทฤษฎีการสอนเกี่ยวกับแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้
- 4.2 เทคนิควิธีการสอนจากประสบการณ์ของผู้สอน
- 4.4 สื่อหรืออุปกรณ์สนับสนุนการสอนการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบการเรียนการสอน

- 5.1 ขั้นตอนการสอน
- 5.2 ชั้นการสอน
- 5.3 ชั้นหลังการสอน
- 5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ

เพื่อให้เห็นขั้นตอนในการออกแบบการสอนโดยใช้แนวทางการดำเนินงานรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้เขียนบทความจะยกตัวอย่างการดำเนินงานในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC และการออกแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวมสมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ PLC

1.1 ปรึกษาผู้บริหารเพื่อให้ทราบปัญหาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 กำหนดกลุ่มสมาชิกประกอบด้วย

1.2.1 ผู้สอนโดยเป็นผู้สอนในกระบวนวิชาและระดับเดียวกัน มาทำหน้าที่จัดประชุมเพื่อรวบรวมปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาการอ่านการเขียนร่วมกัน

1.2.2 ผู้บริหารจะเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละโรงเรียนที่จะแต่งตั้งผู้บริหารระดับไหนมาร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อให้มาทำหน้าที่คอยสังเกตการณ์ ให้คำแนะนำและให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการทำงาน ของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพหรือผู้สอน

1.2.3 ตัวแทนฝ่ายวัดและประเมินผลจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

1.2.4 ตัวแทนที่เป็นนักเทคโนโลยีการศึกษาจะหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อการสอนที่ทันสมัยในยุคปัจจุบันและช่วยผลิตหรือร่วมผลิตสื่อการเรียนการสอนกับผู้สอน

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประเด็นปัญหา

จัดการประชุมหารือร่วมกันของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและสรุปแนวทางแก้ปัญหาคุณภาพของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้และทักษะการอ่านการเขียน ภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดแนวทางหรือนวัตกรรมการแก้ปัญหา

4.1 ทฤษฎีการสอนจากการที่สามารถใช้แก้ปัญหาทักษะการอ่านการเขียน ได้แก่ BBL (Brain-Based Learning) หรือทฤษฎีการเรียนรู้ตามธรรมชาติสมองเป็นทฤษฎีที่เกิดจากการศึกษาความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับสมองมาเป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งผู้สอนเห็นว่าการเรียนรู้ที่แท้จริงและถาวรนั้นจะต้องเชื่อมโยงความรู้ สู่การปฏิบัติจริงในชีวิต ผู้สอนจะต้องเข้าใจผู้เรียนเลือกเนื้อหากิจกรรม และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในลักษณะผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ได้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ เช่น การสาธิต การเล่าเรื่องการอ่านบทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง การคัดลายมือ (สุพิศตรา ดวงแก้วกลาง, 2557, หน้า 51-52)

4.2 เทคนิคการสอนที่สามารถแก้ปัญหาการอ่านการเขียนได้แก่เทคนิคการสอนแบบ Picture Word Inductive Model ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้คำและการสร้างประโยคโดยใช้รูปภาพเป็นสื่อ ผู้เรียนจะแปลความหมายคำศัพท์จากรูปภาพ แล้วสามารถนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และการแต่งประโยคได้ (อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และวิไล พิพัฒน์มงคลพร, 2558, หน้า 17)

4.3 สื่อการสอนที่ฝึกทักษะการอ่านการเขียนได้แก่ รูปภาพ บัตรคำ สื่อสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ออกแบบเป็นรูปภาพ วิดีทัศน์ที่เป็นรูปภาพ รวมทั้งสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่เป็นรูปภาพ ที่สอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมที่สอนนำมาให้ผู้เรียนดูแล้วทำการวิเคราะห์ภาพ ผู้เรียนจะต้องบอกชื่อรูปโดยการพูดสะกดคำ หรือเขียนเป็นคำ แล้วนำคำที่ได้ไปเขียนแต่งเป็นประโยค

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบการเรียนการสอน

เมื่อกลุ่มสมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ PLC ได้สรุปรายละเอียดของแนวทาง การแก้ปัญหาการอ่าน การเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียบร้อยแล้ว ลำดับต่อไปจะเป็นหน้าที่ของผู้สอนในการนำข้อมูลที่ได้ออกแบบการเรียนการสอนตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขั้นก่อนการสอน

5.1.1 ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัด การเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อมของอุปกรณ์ ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

5.1.2 ศึกษาทฤษฎีการสอนแบบ BBL (Brain-Based Learning) หรือทฤษฎี การเรียนรู้ ตามธรรมชาติสมอง

5.1.3 ศึกษาเทคนิคการสอนแบบ Picture Word Inductive Model

5.1.4 เลือกและออกแบบสื่อการสอน ได้แก่ รูปภาพ บัตรคำ สื่อสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ออกแบบเป็นรูปภาพ วิดีทัศน์ที่เป็นรูปภาพ รวมทั้งสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่เป็นรูปภาพ ที่สอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมที่สอน

5.1.5 เขียนแผนการสอนได้แก่ แผนการสอนรายชั่วโมง รายสัปดาห์ ตามความเหมาะสม และความยากง่ายของเนื้อหา

5.1.6 ประเมินผลสถานะของผู้เรียนก่อนสอนเพื่อให้ทราบความรู้พื้นฐาน ของผู้เรียนรายบุคคล เกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน โดยผู้สอนใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้เรียนหรือให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนการสอน

5.2 ขั้นการสอน

ดำเนินการสอนดังนี้ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการสอน ขั้นสรุปบทเรียน

5.3 ขั้นหลังการสอน

การวัดประเมินผล ได้แก่ การทำแบบทดสอบ การทำใบงาน การตอบคำถาม การสังเกต ของผู้สอน

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ

หากผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการสอน หรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้สอนสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับเพื่อหาสาเหตุของปัญหา ได้จากขั้นก่อนการสอนหรือขั้นการสอน

สรุป

จะเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกยุคสมัย ซึ่งในปัจจุบันได้มีการศึกษาวิจัยคิดค้นวิธีการสอนแบบต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งผลที่ได้ทำให้เกิดทฤษฎีการสอน เทคนิคการสอนและรูปแบบการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ ทำให้ผู้สอนสามารถมีแนวทางในการพัฒนาการสอนได้สะดวกขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ช่วยให้ผู้สอนได้ระดมความคิดและวิธีการแก้ปัญหาในการสอนจากความร่วมมือของผู้สอนในระดับเดียวกันและวิชาเดียว รวมทั้งความร่วมมือจากผู้บริการ นักวิชาการด้านการศึกษาในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็น ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา มาช่วยกันระดมสมองระดมความคิด แล้วหาแนวทางการแก้ปัญหาการสอนจากความรู้ที่ได้ศึกษา จากการค้นคว้างานวิจัย ตำรา และเอกสารวิชา รวมทั้งความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ของผู้สอนแต่ละคนที่ผ่านการสอนมาแล้วและเกิดประโยชน์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจนได้แนวทางที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอน ทั้งนี้ของทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนา (2557, หน้า 284-296) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบชุมชน แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สอนกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์และผู้สอนกลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 12 คน จากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ทำการทดลองในปี 2556 พบว่า สมรรถนะเชิงวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองรวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน เพิ่มสูงขึ้นและผลการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อน การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ขึ้นนั้น นอกจากจากจะส่งผลดีต่อสมรรถนะเชิงวิชาชีพของผู้สอนให้มีประสิทธิภาพขึ้นแล้วยังส่งผลไปยังผู้เรียนอีกด้วย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้นอีกด้วย

ทั้งนี้เมื่อผู้สอนได้ระดมความคิดและวิธีการแก้ปัญหาในการสอนจากความร่วมมือของผู้สอนโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แล้วนั้น ขั้นตอนต่อไปจึงเป็นการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยได้นั้น ผู้สอนจะต้องหาทฤษฎีการสอนที่ช่วยแก้ปัญหาทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของผู้เรียน โดยที่ สุพัตรา ดวงแก้วกลาง (2557, หน้า 41-42) ได้ศึกษาวิจัยผลประเมินการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.76 สูงกว่าก่อนเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.65 และเมื่อเทียบเกณฑ์การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่าผู้เรียนมีผลการประเมิน

ระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 47.10 และมีผลการประเมินระดับดี คิดเป็นร้อยละ 52.90 และผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแผนการจัดการ การเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และเทคนิคการสอนที่สามารถแก้ปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทยได้แก่ เทคนิคการสอนแบบ Picture Word Inductive Model ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้คำและการสร้างประโยคโดยใช้รูปภาพเป็นสื่อ ผู้เรียนจะแปลความหมายคำศัพท์จากรูปภาพสอดคล้องกับอิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และวิไล พิพัฒน์มงคลพร (2558, หน้า 17-22) ได้กล่าวว่า Picture Word Inductive Model เป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ ความคิด รวบรวมองค์ความรู้ ประโยค ไวยากรณ์ของผู้เรียนโดยใช้รูปภาพเป็นสื่อ ซึ่งการใช้เทคนิคการสอนดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นศิลปะการสอนภาษาที่เน้นกระบวนการแบบอุปนัยโดยการสร้างกลุ่มหรือประเภทของคำศัพท์ มีลักษณะร่วมกันมาสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ดังนั้น การนำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) มาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับยุค Thailand 4.0 ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกบริบทของโรงเรียนนั้น ผู้เขียนจึงได้นำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) และเทคนิคการสอนแบบ Picture Word Inductive Model มาปรับประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในด้านการอ่านและการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าประสงค์ อีกทั้งยังเกิดการเรียนรู้ตามแนวทางของกระบวนการ PLC กล่าวคือ ผลลัพธ์ของ PLC คือ คุณภาพของผู้เรียนในยุค Thailand 4.0 ที่สามารถคิดเองได้ทำเองได้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ได้มีทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ จนสามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นและนำไปใช้ในชีวิต การทำงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: ตาปลาพับลิเคชั่น จำกัด.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนาผล. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัยมหาวิทยาลัยศิลปากร* 6(2), 284-296.
- ทศนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทีศนา แคมมณีนี. (2559). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัตยา หล้าทูนธีรกุล. (2560). PLC สู้ครูเพื่อศิษย์. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.bangkok.go.th/upload/user/00000077/SS/4.0.pdf>.
- ยุพาภรณ์ ตีรไพรวงศ์ และกรรทอง ออมสิน. (2561). การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: แนวทางการพัฒนาผู้สอนและผู้เรียน. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกองเทพ 34(2), 166.
- สุพัตรา ดวงแก้วกลาง. (2557). การศึกษาผลประเมินการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสาร Vol 5 No 1 วารสารบัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 5(1), 41-42.
- อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และวิไล พิพัฒน์มงคลพร. (2558). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบฟิคเจอร์เวิร์ด. วารสารศิลปการศึกษาศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยศิลปการ 13(1), 17-22.
- Glaser, R. (1965). *Toward a behavioral science base for instructional design*. In R. Glaser (Ed.), *Teaching machines and programmed learning (Vol.2): Data and directions*. Washington, DC: National Education Association.
- Glaser, W. (1998). *Choice theory in the classroom* (Rev. ed.). New York: Harper Perennial.
- Hiatt-Michael, D. (Ed.). (2001). *Promising practices for family involvement in school*. Greenwich, CT: Information Age Publishing.
- Romiszowski, A. J. (1981). *Designing instructional systems: Decision making in course planning and curriculum design*. New York: Nichols.
- Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: the art and practice of the learning organization*. Doubleday, New York, NY: MCB UP Ltd.
- Tyler, R. W. (1950). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago: University of Chicago.

